

se peča večinoma s turistikom. Odgovorni urednik Jos. Hauptman.

Izvestja muzejskega društva za Kranjsko. Uredil A. Koblar, društveni tajnik. Letnik IV. V Ljubljani 1894. Izdalo in založilo „Muzejsko društvo za Kranjsko“. Cena 2 gld. — Ta zanimiva „izvestja“ prihajajo na svetlo v snopičih in ima celi letnik šest sešitkov z 256 str. Vsebina je ta-le: Razprave. Grobišče pri sv. Luciji; pogled na kranjska gradišča; drobtinice iz furlanskih arhivov; utemeljitev mesta Višnje gore; regesti k domači zgodovini; k obrtni politiki 18. veka; pobirki iz dnevnika ljubljanskega škofa Hrena; tabor v šentjurijski fari pri Grosupljem; še jedno poročilo o zmagi pri Sisku leta 1593.; črtice o kapucinskih samostanih štajerske provincije; kronološka vrsta velesovskih prednic; dvoje listin iz reformacijske dobe; praznovanje oglejskih svetnikov v ljubljanski škofiji. Poleg teh večjih razprav so mali zapiski z raznovrstno tvarino, in na platnicah „darovi deželnemu muzeju Rudolfinumu“. Najlepša je razprava: „Grobišče pri sv. Luciji blizu Tolmina“, spisal prof. Rutar. Posneta je po dr. Marchesettiju in riše dokaj živo in podrobno ondotne izkopine. O teh rečeh se je pisalo že mnogo po raznih knjigah, vendar je ta sestavek zaradi svoje preglednosti jako pripraven. Kar se tiče raznih mislij o prvotnih prebivalcih in njih omiki, menimo, da iz teh podatkov, kar jih sedaj imamo po Slovenskem, ni mōči ne tako ne drugače sklepati varno in trdno. — Zanimiv je tudi Pečnikov „pogled na kranjska gradišča“. Tu čaka pridnih rok še mnogo dela. Ako dobi g. Pečnik vsestranske potrebne podpore, utegne izdatno pripomoči, da se pojasni najstarejša doba kranjske in slovenske zgodovine. — Za našo cerkveno zgodovino so pa Antona Koblarja „drobtinice iz furlanskih arhivov“ največjega pomena; marsikatera zev iz srednjega veka je izpolnjena in tema pregnana; jednako tudi „črtice o kapucinskih samostanih štajerske provincije“ dobro služijo povestničarju nove dobe. — Za zgodovino slovenskega naroda sploh pa so važni „regesti k domači zgodovini“ g. dr. Fr. Kosa, ker začenjajo z 9. vekom in opisujejo cerkvene in politiške reči, zemljo in prebivalce tistega časa. — Vsakdo bode rad prečital Jos. Apihov spis: „k obrtni politiki 18. veka“, zlasti dandanes, ko je stvar zopet pereča. Ker gospod profesor samo poroča, kaj so pisali drugi, zato ni povoda, da bi kaj popravljali v spisu; sicer pa so izreki tedanjih „liberalcev“ jako jednostranski in celó nezadostni o nedostatkih obrtnega razvoja. Razvidno pa je iz te razprave, da je obrtni stan vselej krepko branil svoje koristi. Druge manjše razprave so po svoje zanimive. Priporočamo ta izvestja rojakom prav toplo.

Dr. I. J.

Slovanska knjižnica. 29.—33. snopič. — V 29. snopiču se nadaljujejo za 25. snopičem „na-

rodne pripovedke v soških planinah“, zbral in napisal A. G. „Iz naroda za narod“ je sicer geslo tem pripovedkam, a nekateri stavki so vendar pregorjanski, n. pr. str. 13.: „Potil je res krvav pot, ker nesel je (lucifer) babo v košu“; str. 46., kjer je zamenjani izraz kar odveč, če se prečita opomba; str. 56.: „mlinarjev trebuh je crknil“. O „Kurentu“ je bilo čitati nekaj takega, če se ne motimo, v „Ljudski knjižnici“. Osmo pripovedka je najboljša. Sicer pa naj bi se bil „žakeljček“ pretresel v „vrečico“, „žakelj“ v „vrečo“, „poknjene“ lonce naj bi bil zvezal piskrovez, ki navadno veže „počene“ lonce. „Drev“ naj bi bil zrastel v „drevo“; za nikalnicami naj se stavi rodilnik, n. pr. v stavku na str. 31.: „Kaj bo, kaj bo, če nikdo ne ukroti to grozno pošast?!“ V sosednem stavku: „Jaz ga ukrotim jaz, lepe žene“, nedostaje nečesa. Besedo „pridruha“ bi bilo pojasniti že na str. 34., ne šele na str. 58. Tudi „stas“ je premalo znan izraz.

V 30. snopiču je nekaj „iz spisov Pavline Pakove“. 1. Najdenec. (Povestica. Še nenatisnjena.) 2. Dneva ne pove nobena pratka. (Povestica. Ponatisnjena.) 3. Nekoliko besedic o ženskem vprašanju. (Ponatisek.) Prvi povestici se vidi, da dosedaj še ni bila natisnjena, kakor se drugima dvema poznačila v slovniškem in stvarnem oziru. Te-le podrobnosti bodejo v oči: str. 8.: „sedi on v skednju na mehke senu in čita iz knjig, ki mu jih posoja Režika“; čitalnica v skednju in celó na mehke! Taisti je „marljiv po mogočnosti“. Nam. „jarem zakona“ pravimo: „zakonski jarem“ (stran 11.)! Režikina mati Marka, vračajočega se od vojakov, ni pozdravila posebno vljudno: „Glej ga no, Marko, si ti! Pa bi bil kar pri vojaki ostal, ker si se ondi odlikoval. Kaj pričneš tukaj na kmetih? Saj zdaj boš kmečkemu delu (sic!) še manj razumel, kakor nekdanj.“ Tak sprejem mora zaboleti, če tudi je pristavljeno zraven: „In tako govoré potegnili ga je dobrodušno v hišo.“ (Str. 11.) Kje je Marko bival od povratka iz ptujine do odhoda na Dunaj, ni posneti iz povestice. Stran 14.: „Škrjanci na bližnjem drevesu mahajo nježno v poluspanju pisane peroti“, to je čudna prikazen po noči in v stavku po dnevu. Zopet ni pravilno ondi: „da on ne bi videl solzé, koje jej silijo v oči.“ Ptujci in težki so izrazi str. 18.: „ni misliti na prihranjenje“, stran 20.: „srama in kesa zadregeče“. „Strohsack“ še nikoli ni bil „slamnik“, pač pa slamnjak, slamnjača, slamnica (str. 20.). Na str. 21. je presmelo rečeno: „čudeži se pa ne godijo več“. Naslednji odstavek tudi ni, da bi krasil zlog v tej povestici: „In pred njegove duševne oči stopila mu je resna nje podoba, čul je nje milobni glas, držal je nje tresočo se roko, zrl v nje jasne oči, kakor onega presrečnega večera“ (str. 21.). Na str. 29. sta pisateljica in ptujec že pozabila, da sta vedela na str. 25., da je bil Marko že narednik (feldvebeljska čast), ker vpraša ga Dunajčan: „Ali znaš